

165

USTAWA

z dnia 6 czerwca 1958 r.

o uposażeniu żołnierzy

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Żołnierze w czynnej służbie wojskowej otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne określone w niniejszej ustawie.

2. Żołnierzami w czynnej służbie wojskowej są oficerowie i podoficerowie zawodowi, oficerowie służby okresowej, podoficerowie nadterminowi, uczniowie oficerskich szkół zawodowych, słuchacze akademii i innych wyższych szkół wojskowych oraz żołnierze pełniący czynną służbę wojskową na podstawie ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

Art. 2. 1. Oficerowie zawodowi zajmujący stanowiska Ministra i wiceministrów Obrony Narodowej mogą otrzymywać uposażenie według tabeli płac przewidzianej dla członków Rządu, podsekretarzy stanu i szefów urzędów centralnych, jeżeli wybiorą je zamiast uposażenia przewidzianego w niniejszej ustawie.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do innych oficerów zawodowych zajmujących stanowiska kierownicze, jeżeli Prezes Rady Ministrów zaliczy te stanowiska do jednej z grup powyższej tabeli płac.

Art. 3. 1. Uposażenie żołnierzy składa się:

- 1) z uposażenia zasadniczego,
  - 2) z dodatków do uposażenia i premii.
2. Inne należności pieniężne obejmują:
- 1) nagrody i zapomogi,
  - 2) jednorazowe wynagrodzenie dla podoficerów powołanych do wojskowej służby zawodowej,
  - 3) należności w związku ze zwolnieniem ze służby wojskowej,
  - 4) należności pośmiertne,
  - 5) należności za podróże służbowe i przeniesienia.

Art. 4. 1. Z tytułu służby wojskowej żołnierz otrzymuje tylko jedno uposażenie określone w niniejszej ustawie.

2. Za pełnienie czynności zleconych wykraczających poza zwykłe obowiązki służbowe żołnierz może otrzymać dodatkowe wynagrodzenie na zasadach ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej.

3. Wynagrodzenie za dokonane przez żołnierzy wynalazki, udoskonalenia techniczne i usprawnienia normują osobne przepisy.

Art. 5. 1. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym płatne są miesięcznie z góry.

2. Dni wypłaty uposażenia i dodatków wymienionych w ust. 1 oraz terminy płatności dodatków do uposażenia o charakterze niestającym, premii i innych należności pieniężnych określa Minister Obrony Narodowej.

3. Dodatkami do uposażenia o charakterze stałym są dodatki ustalone w stawkach miesięcznych.

Art. 6. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem stawienia się żołnierza do pełnienia służby w jednostce wojskowej.

2. Zmiana uposażenia następuje z dniem powstania okoliczności uzasadniających tę zmianę.

3. Jeżeli prawo do uposażenia powstało lub zmiana uposażenia nastąpiła w ciągu miesiąca, uposażenie za czas do końca tego miesiąca oblicza się w wysokości dziennej po $\frac{1}{30}$ części miesięcznego uposażenia.

4. Prawo do uposażenia gaśnie z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie żołnierza z czynnej służby wojskowej lub powstały inne okoliczności uzasadniające wygaśnięcie tego prawa.

5. Przepis ust. 4 nie dotyczy żołnierzy rezerwy odbywających ćwiczenia lub przeszkolenie wojskowe, których prawo do uposażenia gaśnie z dniem zwolnienia z czynnej służby wojskowej lub powstania innych okoliczności uzasadniających wygaśnięcie tego prawa.

Art. 7. 1 Roszczenie z tytułu uposażenia przedawnia się po upływie trzech lat od terminu płatności uposażenia.

2. W przypadku zwolnienia żołnierza ze służby wojskowej roszczenie z tego tytułu przedawnia się z upływem jednego roku po dniu zwolnienia ze służby.

3. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu uposażenia przerywa się przez zgłoszenie tego roszczenia na piśmie organowi wojskowemu.

Art. 8. Uposażenie pobrane przez żołnierza, należne mu według zasad obowiązujących w dniu wypłaty, nie podlega zwrotowi.

Art. 9. Przepisy art. 7 i 8 stosuje się odpowiednio do innych należności pieniężnych.

Rozdział II.

Uposażenia i inne należności pieniężne oficerów i podoficerów zawodowych oraz oficerów służby okresowej.

Art. 10. 1. Na uposażenie zasadnicze oficera i podoficera zawodowego składa się:

- 1) uposażenie według posiadanego stopnia wojskowego,
- 2) uposażenie według zajmowanego stanowiska służbowego.

2. Rada Ministrów ustala:

- 1) stawki uposażenia według posiadanego stopnia wojskowego z uwzględnieniem wysługi lat,
- 2) stawki uposażenia przywiązanego do typowych stanowisk służbowych.

3. Minister Obrony Narodowej lub organ wojskowy przez niego upoważniony zalicza poszczególne stanowiska służbowe do odpowiednich stanowisk typowych w zależności od wymaganych kwalifikacji, zakresu wykonywanych czynności służbowych i ponoszonej odpowiedzialności.

Art. 11. 1. Do wysługi lat podlegających w myśl art. 10 ust. 2 pkt 1 uwzględnieniu przy ustalaniu stawek uposażenia według posiadanego stopnia wojskowego zalicza się służbę w stopniu oficerskim lub w charakterze podoficera zawodowego albo nadterminowego:

- 1) w Ludowym Wojsku Polskim,
- 2) w polskich formacjach wojskowych za granicą i w armiach sojusznicznych w okresie wojny 1939—1945 r.,
- 3) w oddziałach, które prowadziły walkę z hitlerowskim okupantem,
- 4) w Wojsku Polskim do dnia 15 października 1939 r.,
- 5) w Armii Związku Socjalistycznych Republik Rad,

6) w wojskowych oddziałach ludowych w czasie wojny domowej w Hiszpanii.

2. Do wysługi lat zalicza się również okresy służby:

- 1) na stanowisku oficerskim lub w stopniu podoficerskim:
  - a) w armiach i formacjach wymienionych w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 w okresie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 31 grudnia 1945 r.;
  - b) w oddziałach wymienionych w ust. 1 pkt 3 i 6,
- 2) w stopniu oficerskim albo podoficerskim w charakterze funkcjonariusza służby bezpieczeństwa publicznego lub Milicji Obywatelskiej.

3. Minister Obrony Narodowej może zaliczyć do wysługi lat wymienionej w ust. 1 również okresy:

- 1) rewolucyjnej działalności antyfaszystowskiej,
- 2) pobytu w niewoli w czasie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 9 maja 1945 r., jeżeli dostanie się do niewoli nastąpiło w wyniku i w czasie działań wojennych.

4. Do wysługi lat nie zalicza się okresów:

- 1) odbywania ćwiczeń wojskowych w rezerwie (przeszkolenia wojskowego),
- 2) odbywania kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania, chyba że żołnierz został uniewinniony lub postępowanie karne zostało umorzone,
- 3) służby w stanie zmiennym oddziału karnego.

Art. 12. 1. Oficer lub podoficer zawodowy wyznaczony na inne stanowisko służbowe, do którego przywiązane jest uposażenie zasadnicze niższe od pobieranego na poprzednio zajmowanym stanowisku służbowym, zachowuje dotychczasowe uposażenie zasadnicze.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadkach przewidzianych w art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. z 1958 r. Nr 2, poz. 5) i w art. 75 ustawy z dnia 6 czerwca 1958 r. o służbie wojskowej szeregowców i podoficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. Nr 36, poz. 164) oraz w przypadkach, gdy wyznaczenie oficera lub podoficera na inne stanowisko służbowe następuje na jego prośbę.

Art. 13. 1. Oficerowie i podoficerowie zawodowi otrzymują następujące dodatki do uposażenia:

- 1) dodatek rodzinny,
- 2) dodatek terenowy,
- 3) dodatki uzasadnione szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej albo kwalifikacjami.

2. Oficerowie i podoficerowie zawodowi pełniący służbę w określonych przez Ministra Obrony Narodowej wojskowych zakładach produkcyjnych i przedsiębiorstwach państwowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej mogą otrzymywać premie pieniężne lub inne dodatki wynagrodzenie w zależności od wyników działalności gospodarczej zakładu lub przedsiębiorstwa albo od indywidualnej wydajności pracy.

3. Zasady i warunki otrzymywania dodatków do uposażenia, premii i dodatkowych wynagrodzeń oraz ich wysokość określa Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrami Finansów oraz Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 14. Oficerowi i podoficerowi zawodowemu mogą być przyznawane nagrody i zapomogi w wysokości i na zasadach określonych przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 15. Podoficerowie zawodowi otrzymują przy powołaniu do wojskowej służby zawodowej i objęciu stanowiska służbowego jednorazowe wynagrodzenie z tytułu powołania do wojskowej służby zawodowej w wysokości jednomyślnego uposażenia zasadniczego przysługującego na objętym stanowisku wraz z dodatkami o charakterze stałym.

Art. 16. 1. Oficerowie i podoficerowie zawodowi zwolnieni ze służby wojskowej otrzymują należności pieniężne wymienione w art. 59 — 61 ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. z 1958 r. Nr 2, poz. 5) lub w art. 92 i 93 ustawy z dnia 6 czerwca 1958 r. o służbie wojskowej szeregowców i podoficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. Nr 36, poz. 164), jeżeli odpowiadają warunkom określonym w tych przepisach.

2. Do wysługi wpływającej na zwiększenie odprawy przewidzianej w przepisach wymienionych w ust. 1 zalicza się nieprzerwaną służbę w stopniu oficerskim i w charakterze podoficera zawodowego lub nadterminowego:

- 1) w Ludowym Wojsku Polskim,
- 2) w polskich formacjach wojskowych za granicą i w armiach sojuszniczych w okresie wojny 1939—1945 r. oraz w oddziałach, które prowadziły walkę z hitlerowskim okupantem, jeżeli przejście do służby w Ludowym Wojsku Polskim nastąpiło bezpośrednio ze służby w tych formacjach, armiach lub oddziałach.

3. Do wysługi wymienionej w ust. 2 zalicza się również okresy nieprzerwanej służby na stanowisku oficerskim i w stopniu podoficerskim:

- 1) w Ludowym Wojsku Polskim, w polskich formacjach wojskowych za granicą i w armiach sojuszniczych — do dnia 31 grudnia 1945 r.,
- 2) w oddziałach, które prowadziły walkę z hitlerowskim okupantem.

4. Do wysługi wpływającej na zwiększenie odprawy przewidzianej w przepisach wymienionych w ust. 1 zalicza się ponadto okres nieprzerwanej służby w charakterze funkcjonariusza służby bezpieczeństwa publicznego lub Milicji Obywatelskiej w razie bezpośredniego przejścia z tej służby do służby w Ludowym Wojsku Polskim, jeżeli w związku z tym przejściem nie została wypłacona odprawa.

5. Za bezpośrednie przejście z formacji, armii lub oddziałów wymienionych w ust. 2 pkt 2 i w ust. 4 do służby w Ludowym Wojsku Polskim uważa się wstąpienie do Ludowego Wojska Polskiego nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia zwolnienia oficera lub podoficera z powyższych formacji, armii lub oddziałów.

6. Do wysługi nie zalicza się okresów:

- 1) odbywania kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania, chyba że żołnierz został uniewinniony lub postępowanie karne zostało umorzone,
- 2) służby w stanie zmiennym oddziału karnego.

7. Przy wysłudze powyżej pięciu lat okres przekraczający sześć miesięcy liczy się jako pełny rok, a części roku do sześciu miesięcy nie uwzględnia się.

Art. 17. 1. W razie śmierci oficera lub podoficera zawodowego przyznaje się zasiłek na pokrycie kosztów pogrzebu w wysokości:

- 1) trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym przysługującego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym — jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice,
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1 — jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. W uzasadnionych przypadkach Minister Obrony Narodowej lub dowódca przez niego upoważniony może zezwolić na pokrycie przez wojsko kosztów pogrzebu oficera i podoficerów zawodowych zmarłych w związku ze służbą wojskową.

3. W przypadku pokrycia przez wojsko kosztów pogrzebu oficera lub podoficera zawodowego (ust. 2) małżonkowi, dzieciom lub rodzicom przysługuje połowa zasiłku określonego w ust. 1 pkt 1.

4. W razie śmierci członka rodziny oficera lub podoficera zawodowego przysługuje zasilek na pokrycie kosztów pogrzebu w wysokości:

- 1) dwumiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym przysługującego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym — jeżeli koszty pogrzebu ponosi oficer lub podoficer,
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1 — jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

5. Minister Obrony Narodowej określa wysokość i zasady pokrywania przez wojsko kosztów pogrzebu wymienionych w ust. 2 oraz osoby, na które przysługuje zasilek wymieniony w ust. 4.

6. W razie zbiegu uprawnień do zasiłku na pokrycie kosztów pogrzebu członka rodziny oficera lub podoficera zawodowego na podstawie ust. 4 oraz na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym lub innych przepisów oficerowi lub podoficerowi przysługuje prawo do jednego tylko wybranego przez niego zasiłku.

Art. 18. W razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe przysługują oficerom i podoficerom zawodowym należności w wysokości i na zasadach określonych przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów.

Art. 19. 1. Oficerowie wyznaczeni do wykonywania zadań poza wojskiem otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne przewidziane w niniejszej ustawie dla oficerów zawodowych.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy należności wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 5. Należności te oficerowie wyznaczeni do wykonywania zadań poza wojskiem otrzymują w wysokości i na zasadach obowiązujących w resortach, do których zostali skierowani.

3. Zasady wypłaty uposażenia i innych należności pieniężnych oficerom wymienionym w ust. 1 określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

4. Oficerowie i podoficerowie zawodowi wyznaczeni do pełnienia służby w polskich przedstawicielstwach i misjach dyplomatycznych za granicą otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach dla pracowników tych przedstawicielstw (misji).

Art. 20. Oficerowie zawodowi wymienieni w art. 2 w przypadku pobierania uposażenia określonego w tym przepisie otrzymują dodatek rodzinny oraz należności pieniężne przewidziane w art. 14 i 16 — 18 na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 21. 1. Oficerowie służby okresowej otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne określone w art. 10 — 14, 17 i 18.

2. Oficerowie wymienieni w ust. 1 zwolnieni ze służby wojskowej otrzymują należności pieniężne wymienione w art. 75 ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. z 1958 r. Nr 2, poz. 5), jeżeli odpowiadają warunkom określonym w tym przepisie.

Rozdział III.

Uposażenie i inne należności pieniężne podoficerów nadterminowych.

Art. 22. 1. Podoficerowie nadterminowi otrzymują uposażenie zasadnicze według posiadanego stopnia wojskowego

i według zajmowanego stanowiska służbowego w wysokości określonej przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Podoficerowie wymienieni w ust. 1 otrzymują dodatki do uposażenia, premie i inne należności pieniężne określone w art. 13, 14, 17 i 18.

Art. 23. Podoficerowie nadterminowi zwolnieni ze służby wojskowej otrzymują należności pieniężne wymienione w art. 61 ustawy z dnia 6 czerwca 1958 r. o służbie wojskowej szeregowców i podoficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. Nr 36, poz. 164), jeżeli odpowiadają warunkom określonym w tym przepisie.

Rozdział IV.

Uposażenie i inne należności pieniężne żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową, ćwiczenia lub przeszkolenie wojskowe.

Art. 24. 1. Żołnierze odbywający zasadniczą służbę wojskową otrzymują uposażenie zasadnicze według posiadanego stopnia wojskowego, a żołnierze wyznaczeni na stanowisku służbowe określone przez Ministra Obrony Narodowej — ponadto według zajmowanego stanowiska służbowego.

2. Minister Obrony Narodowej ustala w porozumieniu z Ministrem Finansów wysokość uposażenia zasadniczego określonego w ust. 1.

Art. 25. 1. Żołnierze odbywający ćwiczenia lub przeszkolenie wojskowe otrzymują w okresie odbywania tych ćwiczeń lub przeszkolenia uposażenie zasadnicze według posiadanego stopnia wojskowego. Wysokość tego uposażenia określa Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Uposażenie przewidziane w ust. 1 przysługuje niezależnie od wynagrodzenia (uposażenia) należnego w myśl przepisów o powszechnym obowiązku wojskowym od zakładu pracy za okres ćwiczeń lub przeszkolenia wojskowego.

Art. 26. W razie śmierci żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową, ćwiczenia lub przeszkolenie wojskowe koszty pogrzebu pokrywa wojsko na zasadach określonych przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 27. Do żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową, ćwiczenia lub przeszkolenie wojskowe stosuje się odpowiednio przepisy art. 13 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 i 3 oraz art. 14 i 18.

Rozdział V.

Uposażenie i inne należności pieniężne uczniów oficerskich szkół zawodowych oraz słuchaczy akademii wojskowych i innych szkół lub kursów wojskowych.

Art. 28. 1. Uczniowie oficerskich szkół zawodowych otrzymują:

- 1) uposażenie zasadnicze w zależności od roku nauki,
- 2) dodatki do uposażenia i inne należności pieniężne na zasadach przewidzianych dla żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową.

2. Uczniowie pełniący w szkole funkcje określone przez Ministra Obrony Narodowej otrzymują ponadto uposażenie według zajmowanego stanowiska służbowego.

3. Minister Obrony Narodowej ustala w porozumieniu z Ministrem Finansów wysokość uposażenia wymienionego w ust. 1 i 2.

4. Przepisy ust. 1 — 3 nie dotyczą podoficerów zawodowych; podoficerowie ci otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne na zasadach przewidzianych w art. 10 —

14 oraz art. 16 — 18; uposażenie według zajmowanego stanowiska służbowego otrzymują oni w wysokości przysługującej na stanowisku zajmowanym ostatnio przed skierowaniem do szkoły.

Art. 29. 1. Sluchacze akademii wojskowych i innych wyższych szkół wojskowych otrzymują:

- 1) oficerowie i podoficerowie zawodowi — uposażenie i inne należności pieniężne na zasadach przewidzianych w art. 10 — 14 oraz art. 16 — 18; uposażenie według zajmowanego stanowiska służbowego oficerowie i podoficerowie ci otrzymują w wysokości przysługującej na stanowisku zajmowanym ostatnio przed skierowaniem do akademii (szkoły wyższej),
- 2) pozostali żołnierze — uposażenie i inne należności pieniężne na zasadach przewidzianych w art. 28 ust. 1 — 3. 2. W przypadku mianowania słuchacza akademii lub innej wyższej szkoły wojskowej na pierwszy lub wyższy stopień oficerski uposażenie według zajmowanego stanowiska służbowego nie może być niższe od uposażenia według stanowiska typowego dla posiadanego stopnia wojskowego.

3. Uposażenie według stanowiska typowego dla poszczególnych stopni wojskowych określa Minister Obrony Narodowej.

Art. 30. Żołnierze skierowani w charakterze słuchaczy do szkół wojskowych nie wymienionych w art. 28 i 29 lub na kursy wojskowe otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne określone w rozdziałach II — IV. Uposażenie według zajmowanego stanowiska służbowego żołnierze ci otrzymują w wysokości przysługującej na stanowisku zajmowanym ostatnio przed skierowaniem do szkoły lub na kurs.

Art. 31. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów określa zasady wypłaty oraz wysokość:

- 1) uposażenia i innych należności pieniężnych żołnierzy skierowanych do akademii lub innych szkół (kursów) za granicą,
- 2) uposażenia i innych należności pieniężnych żołnierzy skierowanych do szkół (kursów) niewojskowych w kraju.

Rozdział VI.

Uposażenie i inne należności pieniężne żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową w razie mobilizacji i w czasie wojny.

Art. 32. 1. Oficerowie i podoficerowie zawodowi pełniący czynną służbę wojskową w razie mobilizacji lub w czasie wojny otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne na zasadach określonych w rozdziale II.

2. Żołnierze nie wymienieni w ust. 1 pełniący czynną służbę wojskową w razie mobilizacji lub w czasie wojny otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne:

- 1) oficerowie — w wymiarze i na zasadach przewidzianych dla oficerów zawodowych,
- 2) podoficerowie i szeregowcy — w wymiarze i na zasadach przewidzianych dla żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową.

Art. 33. 1. Żołnierze pełniący w czasie wojny służbę w jednostkach wojskowych wchodzących w skład armii czynnej otrzymują dodatek połowy. Żołnierze wymienieni w art. 32 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 otrzymują ponadto jednorazowe wynagrodzenie z chwilą przydzielenia ich do jednostek wojskowych wchodzących w skład armii czynnej.

2. Żołnierze wymienieni w art. 32 ust. 2 pkt 2 odbywający czynną służbę wojskową w czasie wojny otrzymują przy zwolnieniu z tej służby odprawę.

3. Wysokość i zasady wypłaty należności wymienionych w ust. 1 i 2 określa Rada Ministrów.

Art. 34. 1. Zasady wypłaty uposażenia i innych należności pieniężnych żołnierzom skierowanym w razie mobilizacji i w czasie wojny do służby w dziedzinach zmilitaryzowanych określa Rada Ministrów.

2. Rada Ministrów określi również w drodze rozporządzenia zasady wypłaty uposażenia i innych należności pieniężnych żołnierzy, którzy dostali się do niewoli lub zaginęli na terenie działań wojennych.

Rozdział VII.

Uposażenie i inne należności pieniężne w razie choroby, urlopów i w innych przypadkach szczególnych.

Art. 35. 1. W okresie choroby, urlopów, zwolnienia od zajęć służbowych oraz w okresie pozostawania bez udziału służbowego żołnierz otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne należności pieniężne przysługujące mu na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym — z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności pieniężnych lub na ich wysokość.

2. Żołnierz korzystający z urlopu udzielonego przez Ministra Obrony Narodowej dla wykonania prac w dziedzinie naukowej, literackiej lub artystycznej, jak również dla odbycia poza wojskiem studiów lub praktyki albo z innych ważnych przyczyn — nie otrzymuje uposażenia przez czas pozostawania na tym urlopie. Przysługujące żołnierzowi inne należności pieniężne nie podlegają ograniczeniu.

3. W przypadkach uzasadnionych Minister Obrony Narodowej może przyznać żołnierzowi pozostającemu na urlopie wymienionym w ust. 2 uposażenie w całości lub części.

4. Minister Obrony Narodowej może ograniczyć w całości lub części wypłatę:

- 1) niektórych dodatków do uposażenia i premii w okresie choroby lub urlopu zdrowotnego żołnierza,
- 2) uposażenia według zajmowanego stanowiska służbowego oraz dodatków do uposażenia i premii w okresie przekazywania i przyjmowania obowiązków służbowych, jeżeli przekazywanie lub przyjmowanie tych obowiązków przekracza terminy zakreślone w przepisach wojskowych.

Art. 36. 1. Żołnierzowi zawieszonemu w czynnościach służbowych zawieszają się od najbliższego terminu płatności 50% uposażenia zasadniczego oraz dodatki do uposażenia z wyjątkiem dodatku rodzinnego.

2. W razie uchylenia zawieszenia w czynnościach służbowych zwraca się żołnierzowi zawieszoną część uposażenia, chyba że żołnierz został skazany prawomocnym wyrokiem sądu albo ukarany karą dyscyplinarną usunięcia z wojskowej służby zawodowej (nädterminowej) lub utracił posiadany stopień wojskowy. W tych przypadkach żołnierz traci prawo do zawieszanej części uposażenia.

Art. 37. 1. Żołnierzowi tymczasowo aresztowanemu zawieszają się od najbliższego terminu płatności połowę uposażenia zasadniczego pobieranego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym oraz dodatki do uposażenia z wyjątkiem dodatku rodzinnego.

2. W przypadku umorzenia postępowania karnego lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu żołnierz otrzymuje zawieszoną część uposażenia, choćby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu żołnierza ze służby. W przypadku skazania prawomocnym wyrokiem sądu żołnierz traci prawo do zawieszanej części uposażenia.

Art. 38. 1. Żołnierzowi, który samowolnie opuścił swoją jednostkę lub miejsce służbowe albo poza nią pozostaje, zawieszają się uposażenie od najbliższego terminu płatności.

2. W razie uznania nieobecności za usprawiedliwioną wraca się żołnierzowi zawieszony uposażenie; w przeciwnym razie żołnierz traci za każdy dzień nie usprawiedliwionej nieobecności $\frac{1}{30}$ część uposażenia miesięcznego.

Rozdział VIII.

Potrącenia z uposażenia.

Art. 39. 1. Z uposażenia oficerów i podoficerów zawodowych, oficerów służby okresowej oraz podoficerów nadterminowych mogą być dokonywane potrącenia na podstawie:

- 1) tytułów egzekucyjnych sądowych i administracyjnych, zaopatrzonych klauzulą wykonalności,
- 2) przewidzianych w przepisach o odpowiedzialności materialnej żołnierzy za szkody wyrządzone jednostce wojskowej:
  - a) zarządzeń o potrąceniu nienależnego świadczenia pieniężnego,
  - b) zobowiązań do zapłaty odszkodowania,
- 3) dobrowolnych obciążeń uposażenia z tytułu subskrypcji pożyczek państwowych, zobowiązań wobec koleżeńskich kas oszczędnościowo-pożyczkowych, świadczeń socjalnych oraz prenumeraty wydawnictw fachowo-wojskowych,
- 4) szczególnych przepisów prawnych.

2. Przez uposażenie określone w ust. 1 rozumie się uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i premie oraz inne należności pieniężne wymienione w art. 15, 16, 21 ust. 2 i art. 23. Potrąceń nie dokonuje się z dodatku rodzinnego oraz z należności z tytułu zwrotu kosztów przejazdu i przewozu urządzenia domowego.

3. Dodatek rodzinny należny na osoby alimentowane przeznaczają się na rzecz tych osób bez zaliczenia na zobowiązania alimentacyjne.

4. Egzekucja z uposażenia żołnierzy na podstawie tytułów egzekucyjnych sądowych i administracyjnych (ust. 1 pkt 1) następuje odpowiednio według przepisów o egzekucji sądowej lub egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych, z wyjątkiem potrąceń na podstawie orzeczeń o odszkodowaniu i zarządzeń o potrąceniu nienależnego świadczenia pieniężnego wydanych przez właściwe organy wojskowe oraz zobowiązań do zapłaty odszkodowania przewidzianych w przepisach o odpowiedzialności materialnej żołnierzy za szkody wyrządzone jednostce wojskowej, jeżeli przepisy te i ustawa niniejsza nie stanowią inaczej.

Art. 40. 1. Uposażenie żołnierzy wymienionych w art. 24 i 25 oraz uczniów i słuchaczy wymienionych w art. 28 — 31 nie będących oficerami lub podoficerami zawodowymi nie podlega potrąceniom.

2. Minister Obrony Narodowej może określić przypadki, w których uposażenie żołnierzy wymienionych w ust. 1 podlega potrąceniu na zaspokojenie roszczeń z niektórych tytułów wymienionych w art. 39.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy uposażenia zasadniczego.

Art. 41. 1. Potrąceń z uposażenia żołnierzy nie przewyższającego tysiąc pięćset złotych miesięcznie dokonuje się w wysokości nie przekraczającej jednej piątej części

uposażenia, a gdy dotyczą należności alimentacyjnych — także drugiej piątej części uposażenia.

2. Jeżeli uposażenie żołnierza przewyższa tysiąc pięćset złotych miesięcznie, potrąceń dokonuje się ponadto do wysokości połowy przewyżki ponad tę kwotę, a na zaspokojenie należności alimentacyjnych również do wysokości drugiej połowy tej przewyżki.

3. Potrąceń na podstawie szczególnych przepisów prawnych (art. 39 ust. 1 pkt 4) dokonuje się w wysokości przewidzianej w tych przepisach i niezależnie od potrąceń dokonywanych na podstawie tytułów wymienionych w art. 39 ust. 1 pkt 1—3.

4. Kwota siedemset złotych jest zawsze wolna od potrąceń, chyba że dochodzone są należności alimentacyjne.

Art. 42. Przy zbiegu należności z tytułu odpowiedzialności materialnej żołnierzy za szkody wyrządzone jednostce wojskowej z innymi należnościami, z wyjątkiem należności alimentacyjnych, należnościom z tytułu odpowiedzialności materialnej żołnierzy służy pierwszeństwo zaspokojenia.

Art. 43. Minister Obrony Narodowej określa organy wojskowe właściwe do dokonywania potrąceń z uposażenia oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 44. 1. Przepisów rozdziału niniejszego nie stosuje się do:

- 1) zaliczek pobranych do rozliczenia na koszty podróży służbowej, delegacji, przeniesienia itp.,
- 2) opłat za kwatery i za inne świadczenia w naturze.

2. Należności wymienione w ust. 1 potrąca się z uposażenia w pełnej wysokości niezależnie od potrąceń z innych tytułów.

Rozdział IX.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 45. Przewidziane w ustawie uprawnienia Ministra Obrony Narodowej oraz podległych mu organów wojskowych przysługują w stosunku do żołnierzy wojsk wewnętrznych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i podległym mu organom.

Art. 46. Przepis art. 7 stosuje się odpowiednio do należności z tytułu świadczeń (amundurowania, wyżywienia, zakwaterowania itp.) przysługujących żołnierzom na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 47. 1. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 1949 r. Nr 7, poz. 40, z 1954 r. Nr 41, poz. 181 i z 1958 r. Nr 2, poz. 5),
- 2) ustawa z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych oraz funkcjonariuszów państwowych w administracji wojskowej (Dz. U. z 1933 r. Nr 58, poz. 439),
- 3) §§ 3 i 4 art. 38 Kodeksu Karnego Wojska Polskiego (Dz. U. z 1957 r. Nr 22, poz. 107).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy dotychczasowe.

Art. 48. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1958 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*